

GUDSTJENESTE MED DÅP OG NATTVERD

4. søndag i faste

Fjellhamar kirke 15. mars 2015

Johannes 3,11 - 16

PREKEN

ET NATTLIG BESØK

I dag møter vi Jesus i en uvanlig situasjon. Jesus får rett og slett et regjeringsmedlem på besøk om natten. Jeg hadde stussa litt om Mr Røe Isaksen ringte på rett over midnatt.

Nikodemus var fariseer og rådsmedlem, og kom på nattlig besøk til Jesus. Om han var modig eller feig er ikke godt å si. Han var forundret og fasinert av Jesus og åpnet praten med å si: «*Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud. For ingen kan gjøre de tegnene du gjør uten at Gud er med han*». Jesus svarte: «*Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike*». Nikodemus var da så befriende enkel og barnlig, og spør som vi alle tenker: «*Hvordan kan en som er gammel bli født? Kan noen komme inn i mors liv igjen og bli født for andre gang?*» Så fortsatte samtalen hvor Jesus forklarte at den nye fødselen er åndelig, ved ånd

og vann. At den skjer i dåpen som her i dag. Men kanskje var han inne på noe allikevel, Nikodemus?

Disse små har nettopp kommet ut fra mors mage. Vektløs flytende rundt, totalt omsluttet av omsorg og trygghet, beskyttet fra alt der ute. Som en første grunnleggende erfaring av tillit, lagret opp i oss som et evig minne. Tro er tillit, det kommer fra samme ordet. Så kanskje er tillitsparadiset i mors mage det beste bildet på hva den nye fødsel er, hva dåpen er, hva tro er. Å tillitsfullt legges ned i Guds hender.

Nikodemus var fortsatt ikke med – født på ny av vann og ånd – og spurte videre: «*Hvordan kan dette skje?*» Og her kommer vår tekst. Jesu svar er like utfordrende og radikalt nå som den gang: Det er han som er svaret. Han er kommet ned fra himmelen til jorden, og han løftes opp, først på korset og så til himmelen. Så samler han hele bibelens budskap i en enkel setning, vi kaller den den lille bibel: «*For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.*»

KRISTEN TRO I ET NØTTESKALL

Jeg husker en reklame fra Freia. Det var fjell og fjord, og sikkert noe bunadkledde folk som spiser melkesjokolade fra Freia. «*Freia melkesjokolade – Norway in nutshell*». Tja, reklame er jo sånn: Full av lek og moro med ord og

bilder, og syltynn på troverdighet. Det som var minst typisk norsk i reklamen var jo sjokoladen. Johannes 3,16 er ikke det. Jeg har lest hele bibelen flere ganger og kan si den står seg som kristen tro i et nøtteskall.

Alt springer ut av Guds kjærlighet. Hele bibelen, den kristne tro, Jesu komme til jord, og hans liv og død, er blitt til og drevet frem av Guds kjærlighet. Det er motivet, den første årsak. Det er tre ord for kjærlighet på gresk. Det ene er en veldig direkte årsak bak disse barna, eros, erotikken. Så er det et ord for å være glad i noen som en venn, fileo. Det er det mye god hverdag og trivsel i. Men ordet her er agape, som betyr å elske på tross av, også kalt gudskjærligheten. Guds kjærlighet stoppes ikke av likegyldighet, av manglende kjærlighet tilbake, eller av at du og jeg ikke gjør det gode. Gud elsker oss på tross av. Han elsker hele vår verden tross alt det onde som skjer. Han er helt ut av seg, ja rasende over det onde, men sin skapning elsker han, ubetinget.

Hvor høyt er «så høyt»? At han ga sin egen sønn. Han gikk sjøl, og tok forsoningsjobben. Gikk i døden på korset for å sone for det vonde som sperrer mellom jorda og Guds himmel, mellom oss og Gud. Han sendte ikke en tjener eller en profet, men stilte opp selv. Ja, kanskje enda høyere elsket han oss, for han ga sin sønn. Jeg har hatt kreft. Jeg tror det hadde vært enda tøffere for meg om en av barna mine hadde fått det.

Hver den som tror på Jesus, setter sin til han, døpes inn i Guds tillit, kjærlighet og tilgivelse, skal ikke gå forta, men få leve med håp om en evighet. Er det mulig å tro? Gir det mening? Kan det vekke din tillit? Den har vekt manges tillit, og den har vekt min, og blitt en trygg, lengtende og av til trassig tro. Men det som er sikkert er at dette, Joh 3,16, er kristen tro i et nøtteskall.

RETTFERDIGHET ER UMISTELIG

Gud elsker verden. Kosmos står det. Alt det skapte. Og alt det skapte henger tett sammen som i en vev. Har Gud omsorg for deg og meg har han omsorg for livet vårt, og den verden og hverdag vi lever i. Og som alle mennesker lever i. Evig liv er veldig lenge i forhold til et menneskeliv hvor døden kan sette en stopper tragisk fort, og et viktig håp i troen. Men Gud bryr seg definitivt om livet før døden også. Og det som ligger på Guds hjerte, ligger på Guds venner sitt hjerte.

Hva skal vi si om miljø og klima? Det er vanskelig å være bombastisk, det er utrolig stort og sammensatt med et vell av faktorer som er mildt sagt krevende å analysere presist og entydige. Samtidig må det sies at et stort flertall av verdens forskere enes om at en god del av klimaendringene vi ser i dag, er menneskeskapt. Og når de mulige og ikke usannsynlige konsekvensene er så store og alvorlig, så kan vi ikke med respekt for disse små barna her gjøre noe

annet enn å være føre var. Lokalavisen RB fortalte nylig til min store sorg at vinterdager fra 1892-1992 var 135 i snitt. Fra 1992 og til i dag er snittet 95 vinterdag. 40 dager kortere vinter er kanskje gode nyheter for mange her og egentlig passe hvis de er stabile og gode, men det forteller vel om et tempo i endringer som er unormalt. Været blir både tørrere, våtere og villere. Matproduksjon, livsgrunnlag og bosettinger er truet. Og det er de fattige som rammes hardest. De bor i dårlige hus på utsatte steder. De er det første som rammes når det blir matmangel. Vi rike greier oss alltid. Blir vinteren usikker på Lørenskog, større problemer har vi vel knapt med klimaendringene, kjøper vi oss bare hytte på fjellet.

De fattige rammes hardest av klimaendringene, men det er ikke de som har skapt de først og fremst. Det er de rike. Med vår livsstil, vårt forbruk, vårt behov for transport av oss selv og varer rundt i hele verden. Igjen er det sammensatt. Det viktigste folk trenger er jobb, og da må vi forbruke. Men det må vris over mot et mer grønt forbruk hvor ny teknologi og fornybar energi er sentralt.

Kjernen i det hele for meg er rettferd og rettferdighet. Og selv om det i praksis også er et komplisert og sammensatt spørsmål, så er rettferd befriende enkelt. Når fattige rammes så hardt av klimaendringene og vi rike slipper så lett, når verdens goder er så blodig urettferdig fordelt og forskjellene bare øker, så er det ikke rett. Det er ikke

rettferdig. Det er et stort ansvar å være rik. Det er et ansvar rike sjeldent har forvaltet godt, og jeg er tidvis urolig for hva jeg vil bli stilt som medansvarlig for på den siste dag. Vi rike trenger Guds nåde, folkens. Og vi trenger å lære og dele. Hvordan det skal gjøres rett og godt i en komplisert verden er ikke alltid lett, men målet om rettferdighet må vi løfte høyt sammen.

For forskjellene bare øker. Hvis vi ikke greier å stoppe det, og skape en mer rettferdig verden med akseptable forskjeller, et minimum av livsgoder som kan gi håp og fremtidsmuligheter for alle - jo mer krig, uro, tiggere, flyktninger og asylsøkere gir vi videre til våre barn og barnebarn. Og viktigere enn egeninteressen vi har i hva våre etterkommere skal spares for, er at det er unike verdifulle mennesker som deg og meg som i dag lider hardt av den urettferdighet vi er en stor del av.

De svakeste har små muligheter til å gjøre noe, å kjempe mot urettferdigheten. Selv om vi føler oss hjelpesløse har vi langt større muligheter. De svakeste trenger noen som våker og kjemper for dem. Gud elsker verden og alle mennesker så høyt at det er umulig å være Guds venn uten å ta del i den kampen. Om kirken da innimellom blir for politisk for så være. Kampen for rettferdighet er umistelig.